

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In CAPITALA: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 DISTRICTE: 36 : 18 : 10 :
 STRAINATATE: 48 : 24 : 12 :

Articolul nepublicat nu se inapoiăză.

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa:

In ROMANIA: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București, și la corespondenții ziarului din județe.
 HAMBURG: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.
 Pentru FRANCIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA: Se va adresa la Agence Havas, Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
 Reclame pe pagina II-a 5 lei Reclame pe pagina III-a 2 lei
 — Scrisorile nefrancate se refuză. —

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STREINE

Vienna, 16 Februarie.

Un corespondent din Berlin bine informat declară în *Montagsrevue*, că e neexactă stirea despre o vizită iminentă a împăratului Wilhelm în Londra.

Roma, 16 Februarie.

Din Aden se anunță: Cazaci lui Acinoff ridică baracă în Segallo. El să dese conflict cu locuitorii din imprejurimile.

Londra, 18 Februarie.

Se vorbește că guvernul va cere da la parlament un credit de o sută milioane lire sterline pentru o mai eficace apărare a țării.

Inainte de 1895 se vor mal construi 20 de cîrurase mari, cincizeci de incruziatori iuți și un mare număr de torpilori. Tunurile vechi din forturi și din artleria de câmp vor fi înlocuite prin tunuri de sistem nou.

Haaga, 18 Februarie.

Starea sănătății regelui s'a agravat în zilele din urmă. Pacientul înghite greu, mânăncă puțin și puterile i'scăd.

Belgrad, 18 Februarie.

Alegorile comunale, ce s'a facut ieri, au dat mai preutindeni majoritatea radicalilor. Liberali mai toți s'a abținut de a luta parte la vot.

Budapesta, 18 Februarie.

Desordinea reincepe pe străzi; în Camera deputaților membrul opoziției își reiau manșerele lor de obstrucție cu o ardoare, ce nimic n'o oprește, nimic n'o slabeste. Cu toate astea se remarcă astăzi o rezervă oarecare pe bancile opoziției moderate, mai ales în apropiere de comitatele Aponi. Însă agitația e cu îngrăjire întreținută în afara de către grupurile oposante, care continuă a merge cu totul de acord în privința aceasta.

Londra, 18 Februarie.

Curcurile diplomatice de aici consideră de puțin probabil ca regina Victoria să primească invitația reginei Spaniei, care va invita prin un delegat la Madrid pe regina Angliei, pe când aceasta se va afla la Biarritz, dar se crede, că cele două regine se vor întâlni la San Sebastian.

Berlin, 18 Februarie.

Nord. *Altg. Zeitung* afă că poziția lui Crispi e încă nesigură, cu tot votul de încredere obținut de la Cameră.

Berlin, 18 Februarie.

Kreuzzzeitung deschide discuția asupra viitorului logodirii a marelui duce moștenitor rus cu principesa Alice de Hessa. Convertirea principesei ar fi o lovitură îndreptată contra onorilor germane și a bisericelui evanghelice. Nică odată o prinsesă de religie greacă sau catolică nu și-a schimbat legea pentru coroană. Sărmana biserică evangelică trebuie să suferă aceasta. Care să se facă această convertire, pe când Rusia oficială, sprijinită de pansionașii galăgioși, și-a propus ca prin amagire și violență să stingă protestantismul în propria țară?

Bruxela, 18 Februarie.

In Senatul belgian, ministrul de finanțe, interpelat fiind, răspunse că uniunea monetară latină probabil se va păstra, deoarece toate puterile care iau parte ar suferi pagube prin disolvarea ei. Interpelantul Montefiore-Lévy propuse cu toate acestea formarea unei rezerve deosebite, de oare ce uniunea este în casul morții.

Londra, 18 Februarie.

Darea de seamă asupra comerțului exterior al Angliei pentru anul 1888 e prea instructivă. Taxele vamale de intrare sunt marginite la opt articole: cafea, caiu, tutun, vin, cacao, spirit, struguri, stafide. Cerealele intră liber de și transportul din India, America și Rusia, fiind pe apă, este cel mai ieftin și deci Anglia are să sufere mai mult de la concurență. Cu toate asta, comerțul exterior al Angliei arată de 3 ani cel mai mare, având între toate țările.

Roma, 18 Februarie.

Misarea lucrătorilor se întinde tot mai mult. Cauza principală este criza comerțială și mizeria mai ales în Sicilia, în Romagna, în Puglia și în Basilicata. În Caltagirone s'a întampnat o adevărată luptă

între 2000 lucrători și oști. Au fost mulți morți și răniți. În Banacavallo oștirea a trebuit să tragă focuri asupra proletariatului, care jefuia prăvăliile. În Messina s'a descoperit un complot de a ataca instituțile de bancă. Demonstraționi și revolte s'a întampnat în Cervia, Bari, Caltanisetta, Carpi și Cotignola.

București, 9 Februarie 1889

Succesul ce l'a avut împrumutul nostru a fost privit cu mulțumire de toți oamenii cu minte.

Voința Națională însă nu și poate să spăți pe deplin necazul.

După ce recunoaște că «rezultatul împrumutului este fără indoială din cele mai îmbucurătoare», totuși vine să spăți pe noi, ne spune îndată următoarea gratiositate:

«Organele oficioase, constatăndu-l, cău însă nerușinarea săl consideră ca un succés al guvernului și cu deosebire al d-lui M. Germani, ministrul de finanțe junimist.»

Intrădevăr, noi susținem că acoperirea în țară așa de repede și de atâtă oră a unui împrumut destul de însemnat, după atâtia ani de sfârșit de a se adresa țărui, este un mare succes al guvernului actual, și un succés cum n'a putut să aibă nici un guvern român pînă astăzi.

Acesta este un adevăr material pe care nimănii nu'l poate tăgădui de care cu toții ne putem felicita și cu deosebire cei ce au acum onoarea de a conduce politica finanțieră a țărui.

Guvernul d-lui Ion Brătianu, fără indoială că are multe merite în administratia statului, în dezvoltarea resurselor țărui, în întemeierea unor institute de credit. Aceste merite îl le-am recunoscut chiar pe când d-sa era la guvern, și nu astăzi îl vom contesta. Dar este un fapt sigur, că d. Ion Brătianu n'a îndrăznit să se adreseze pieței, pentru nici un împrumut, din căte s'a efectuat sub lunga sa administrație.

De ce această sfială? Fără indoială că d. Brătianu își avea motivele sale. Dacă s-ar fi simțit în stare să facă vreunul în țară, l-ar fi făcut, spre mândria și a țărui și a partidului. Dacă n'a făcut, este că n'a putut. Si cum ar fi putut să facă, când din cauza unor greseli, de cari n'a putut să-și dea seamă, ajunsese să împământenească un *agio* așa de sdruncinător pentru afaceri și pentru averea publică?

Când aș venit amicii noștri la guvern, *agio* era de 17%. Fusese și mai sus în timpul iernii. De anii întregi el nu se scoborăse pînă la 10%.

Din Iulie anul trecut, scădere a mers repede în jos, și că prin August și prin Septembrie, *agio* ajunsese sub 1%. De atunci și pînă acum diferența între aur și hârtia noastră oscilează între 1 și 4%. Acuma ea este de 2 și ceva la sută.

Credem că este aci o probă indeschisă de pricepere în finanțe, când *agio* este atât de considerabil scăzut, când valuta noastră merge pe o cale de serioasă consolidare.

Și cu toate acestea, în simțul nostru de dreptate, n'am voit să ne însumi tot meritul îsbăndeală acestui împrumut, ci am zis numai:

«Inaintea unui rezultat de felul acesta, pasiunile politice trebuie să tacă, căci nu e Român care să nu se înveselească de afirmarea aceasta strălucită a *creditului și vitalității* țărui.

«Tot asemenea nu este un om ne-părințitor, care să nu recunoască «că a contribuit», pentru acest rezultat strălucit, politica prudentă, ordinea perfectă în operațiile tezaurului, îndreptarea în practica Băncii naționale, săvîrsită de guvernul actual.»

«*Voința Națională* crede că n'a contribuit într-înamic aceste fapte la reușita împrumutului, și afirmă că tot meritul este al administrației d-lui I. Brătianu.

Să vă adresăm acumă și noi cîventul *nerușinare*?

Nu. Vă este necaz de acest succes, în care guvernul are o parte însemnată de merit, și în necazul vostru nu puteți fi drepti.

Cu atât mai reușit pentru voi.

SERVICIUL TELEGRAFIC

AL ROMANIEI LIBERE

— 20 Februarie —

Londra, 19 Februarie
 Se anunță din Petersburg ziarul *Daily News* că Rusia ar pregăti o revisiune generală a tarifului său vânău, și ar ridica drepturile privitoare la numeroase articole.

Londra, 19 Februarie
 O telegramă din Berlin adresată ziarului *Standard*, revine asupra trebuinței de a supraveghia pe Rusia de cănd amicitia Franței și a Rusiei să manifestat într-un mod limpede.

Paris, 19 Februarie
 Turnul Eiffel a ajuns pînă la înălțimea de 281 metri.

Berlin, 19 Februarie
 Congresul comercial s'a deschis de d. Boethicher, care a constatat că situația unei comerțului și a industriei în general este favorabilă; el a insistat asupra bunelor raporturi comerciale care există cu strainătatea și zice că nu e nici un motiv care să poată da loc la temeri că pacea va fi turburată.

Berlin, 19 Februarie
Monitorul Imperial publică o ordonanță relativă la juridicția de urmat în materie de prinderi pe coasta Africii Orientale în urma blocarii.

In prima instanță, va trebui să se adreseze Consulului german din Zanzibar, și în a doua instanță, tribunalului superior alプリンților din Berlin, a cărui constituire se va regula printre ordonanță.

Paris, 20 Februarie
 Circulaștierea că d. de Freyinet sau d. Teisserenc de Bort ar fi însarcinat să formeze cabinetul senatorial.

Petersburg, 20 Februarie
 Întreaga curte a Rusiei așteaptă ierni la balul dat la ambasada britanică, cea ce e considerat ca o simptomă semnificativă după calonii d-lui de Bismarck la adresa lui Sir Morier.

(Havas).

A se vedea ultime stiri pe pag. III-a

Descentralizarea administrativă

Guvernul actual a avut, între altele, meritul de a desvăluît țărui o sumă de idei, isvorite din convingerile profunde și în armonie cu trebuințele statului.

Aceste idei pot să aibă multă adversitate, într-o țară ca a noastră, unde luptele politice se acătuă de niște

legende superficiale și se înțelesc în pugilaturi personale, unde interese, meschine servite de ură vulgare, înțeneacă dreapta judecată. Dară oricără de puternici vor fi dușmani lor, nu ne îndoim că, până la urmă, adevărul va triunfa și că toate inteligențele de valoare se vor asocia, spre a servi reformele sănătoase și a înlocui politica de coterie și de interesă personală, prin politica de stat, prin

legătură ale țărui.

In șirul acestor reforme, este și proiectul pentru reorganizarea comună pe baza descentralizării administrative.

A realisa această reformă, este să comună rangul și prestigiul ce ea trebuie să aibă într-un stat constituițional, a-i da o viață reală și activă care să ocupe în mod efectiv pe cetățean, făcând din ea o scoală în care să vor înțelege moravuri serioase de *self-government*.

Când ne vom da bine seamă de organizația noastră comună actuală, comparând-o cu organizația comună din aproapea toată Europa, cînd vom vedea rolul comunilor strene în stat, rezultatele morale și materiale ale organizației el, fără voie, începînd cu avea pietate de ignoranță unora sau repulsione de reaua credință a altora, carei toți formând o falangă, îndreptă să-gețile lor tocîte contra sistemului de organizație propus de guvern.

Adversarii acestui sistem din căte am citit, să împart în două: unii, văd în organizația comună actuală, complicită de utopie, un neant. Pentru acestia, în cursul acestui studiu de legislație comparată asupra organizației comunale, mi va fi foarte leșne de dovedit, că dacă neantul poate avea un domiciliu, el este bine găsit în capetele lor. Altii, criticând acest sistem, au vîzut în el sărbierea autonomiei comunale, o centralizare sdrobitoare!

Fără indoială că aceștia sunt adeptii actualei legi comunale, care după ei, salvează principiul de autonomie și de descentralizare comună.

Ce este actuala lege comună, și în ce vederi politice a fost ea întocmită acolo de unde am importat-o?

Actuala lege comună este prima noastră lege organică, introdusă din Franța în 1864.

Această lege de importanță franceză, are principiul legii din anul VIII, așa că baza puterii personale în care să rezumă tot sistemul politic al primului consul.

Geniul particular al primului consul, condițiunile în care punea mâna pe putere, tanăr încă, dotat de cele mai prodigioase facultăți de acțiune și de comandare, un căpitan care peste puțin trebua să lupte cu lumea întreagă, voia să realizeze în stat, aceea ce vedea că este bine pe cîmpul de bătăie.

Ei voia să fie în Stat, acea ce era în cîmpul de luptă, plămînul prin care trebuia să respire cel din urmă atom din organizația Statului.

Poate, în acord cu circumstanțele, el să drobi libertățile locale, le să absorbe, reconstruind un guvern și o administrație încă mai contralată și mai personală decât a vechiului regim.

In puterea legii din anul VIII, puterile locale incetă de a fi colective și autonome. Primarul pentru prima oară, devine înță autoritată unitare, fură înșarcinăți cu executarea măsurilor de interes general și local. Prin această disposiție, națiunea să familiarisea cu puterea unui singur om, învăță să abdice, a se nivele și a nu reunoaște decât influența funcționarului.

Legislația anului VIII, punea dar în complexă activitate, cu moravurile, gururile și mijlocul intelectual și moral al

puterii absolute, tot aparatul politic și administrativ necesar acestei put

de bronz, obținute între altele, prin introducerea și dezvoltarea descentralizării administrative, care puse la temelia Statului moraruri reale de *self-government*.

Este curios lucru, cum istoria dezvoltării națiunii germane, coincidă și să absoarbe în istoria dezvoltării descentralizării administrative.

Cu cat descentralizarea să desvoală, cu atât să deșteaptă conștiința de solidaritate care există între interesele private și interesul general. Individul, grătie instituțiilor locale, găsește în activitatea locală ocazia de a se deprinde cu conducerea de sine care implică sentimentul de răspundere. Sentimentul de demnitate, de patrie și de independență națională, încolțește și răsare în stat. Dezvoltarea morală a individualului, idea și deprinderea de a sta de sine, culese în comuna sa, sunt cea mai puternică artillerie cu care fură asediate cetățile franceze în 1870, aci era focul adverat cu care să apără independența Germană.

(Va urma)

Th.

CRONICA ZILEI

Sunt numiți și transferați:

In administrația județului Tecuci. — D. Gheorghe Dimitrescu Răzeșu, fost casier general și sub-prefect, în funcțiunea de sub-prefect la plasa Zeletinu, în locul d-lui D. Măicanescu, demisionat.

In administrația județului Neamțu. — D. Dimitrie V. Aranovici, în funcțiunea de polițiu al orașului Neamțu, în locul vacanță.

In administrația județului Vâlcea. — D. George Nenciușescu, în funcțiunea de ajutor la sub-prefectura plășei Oltu-Oltețu-de-Jos, în locul d-lui Victor Stătescu transferat. D. Victor Stătescu, actual ajutor la sub-prefectura plășii Oltu-Oltețu-de-Jos, în aceeași calitate la plasa Oltețu-de-Sus, în locul d-lui Barbu C. Balbeanu, care se lasă în disponibilitate.

In administrația județului Vâlcea. — D. Petre N. Brătianu, în funcțiunea de polițiu al orașului Drăgășani, în locul d-lui G. Amzulescu, trecut în altă funcțiune.

In administrația județului Tutova. — D. Iorgu Reno, actual copist în cancelaria prefecturii în funcțiunea de ajutor la sub-prefectura plășei Tutova, în locul d-lui Dimitrie A. Chiricuță, trecut în altă funcțiune.

Administratorul clasa III Popescu Ion, aflat în poziție de disponibilitate și chemat în activitate de serviciu, la vacanță din regimentul 4 dorobanți.

S'a primit demisia din serviciul activ al armatei a administratorului clasa II Ciulei Leon, din regimentul 25 dorobanți.

S'a decretat statutele casei de ajutor pentru impiegății inferiori, lucrătorii și servitorii căilor ferate române.

Resultatul alegerilor efectuate în zilele de 16 și 17 Ianuarie, pentru împlinirea locurilor vacante de consilieri ai județului Fălcău.

Au fost aleși:

In colegiul I d. Grigore Iamandi și d. Ion Dumbravă.

In colegiul II d. Costache Mărgărit și d. Fronea Boboc.

CORPURILE LEGIUITOARE (SESIUNE ORDINARA)

Camera

Sedința de la 8 Februarie 1889

D. Tache Ionescu prezintă o petiție a mai multor sute de locuitori din Craiova, care cer resuscitarea embaticurilor.

D. Ministrul Al. Lahovari îngăduiește ca să veni cu un asemenea proiect de lege.

D. Hina cere să se scoată la lumină din cartoanele Camerei proiectul de lege rela-

tiv la accordarea unei recompense naționale văduvei lui P. Mavrogheni.

D. Caton Leca cere să i se dea dosarele relative la concesiunea acordată societății Goetz, căci are de gând să facă o interpelare.

D. Președinte respunde că trebuie făcută cererea în scris, și adresată biroului.

D.-nil. Gabunea, Burgeleea, C. C. Dobrescu, N. Ionescu adresează biroului mai multe cereri.

Ne mai cerând nimănii cuvenitul, Camera intră în ordinea zilei.

Asupra art. 2 al taxei asupra spătoișilor, d. Valerian Urseanu spune că noile de munte sunt prea puțin productive și locuitorii munteni prea săraci pentru ca să nu merită o scădere mai semnificativă de impozit. D.-sa zice că pe când la camp proprietarii plătesc 3 lei de hectar, proprietarii munteni de ce ar plăti 10 lei de hectarul de liveade de pruni, căci această diferență de 7 lei nu se explică prin bogăția pământului. D.-sa arată că sunt de săraci munteni și conchide cărând scăderea acestei taxe pe hectarul și de liveade și de vie.

D. C. C. Dobrescu, vorbește în același sens și se intinde asupra descrierii stărelor țărănilor munteni. D.-sa crede că aceste taxe asupra spătoișilor sunt reclamate de necesitatea de bani ce reclamă facerea fortificațiilor.

D.-sa conchide cărând dacă nu reducerea definitivă, dar cel puțin scăderea de la 10 la 6 franci pe hectar de liveade de pruni. D. Ministrul de finanțe Menelas Germani susține proiectul și spune preconinților că guvernul când a venit cu proiectul său a cercetat raporturile ce guvernul ordonase să se facă și din aceste raporturi. Ministrul a constatat că țuica e destul de degravată prin taxa de 12 lei pe hectar, și via de 4 lei.

După discursul d-lui Menelas Germani se cere închiderea discuției.

D. Enescu vorbește contraînchiderel, și spune că nu s'a spus tot ce trebuie în această chestiune. D.-sa e de părere că taxa de 10 lei pe hectar e prea mare, și cere să se mai scadă.

Camera primește ca discuția să rămână deschisă.

D. C. Dobrescu (Argeș) ia cuvântul și combatte impositul asupra livezilor de pruni. D.-sa susține că pruni nu sunt primitorii de un astfel de impozit, căci el dacă s'ar pune, cultura prunilor ar scădea.

Se cere închiderea discuției, care e combătută de d. Radu Stanian și susținută de d. Pleșoiu.

Pusă la vot discuția se inchide.

Se dă citire unui amendament care tinde să se scuti de or ce taxă livezile mai mici de un hectar.

Acest amendament pus la vot, se respinge.

Asemenea se mai respinge un al doilea amendament care cere scutirea de orice taxă pe timp de 6 ani livezile cele noi, și pe 3 ani viile noi plantate.

Tot așa se întâmplă și cu amendamentele care cer ca taxa pe hectarul de pruni să fie de 4—6 iar după un altul de 8 lei.

Aceeași soartă o are și amendamentul care cere ca taxele să să urce cu 10 la sută pentru proprietarii care posedă mai mult de 25 hectare.

Intriguează pus la vot articolul 2 al comisiilor delegațiilor, se primește cu 66 voturi, contra 54.

Sedința se suspendă la ora 4 pentru 20 minute.

La redeschidere d. ministrul Al. Lahovari cere ca discuția asupra restului articolelor din lege să se amâne, de oare ce în urma primului proiectului comisiunii delegațiilor, guvernul simte nevoie de a aduce corecție amendamente la restul legii asupra acestui import, și are nevoie de oarecare timp pentru studierea acestor amendamente.

D. Ernest Sturza găsește cererea ministrului contrarie regulamentului.

D. Al. Lahovary explică cărând Sturza că se înșeala.

După cîteva observații ale d-lui Ilarion Isvoranu, cererea guvernului se primește, și discuția se amâna pe mâne.

D. Președinte roagă adunarea să procedeze la alegerea comisiei de 20 deputați cerută de d. general Manu pentru studierea chestiunilor relative la apărarea tărefei său să fixeze o zi pentru această alegere.

Se hotărăște ziua de Sămbătă.

Se votează apoi autorizarea directorului ministerului domeniilor "de a reprezenta pe ministru ca delegat.

La ora 5 și jumătate sedința se ridică.

Senatul

Sedința de la 8 Februarie 1889.

P. S. S. Mitropolitul Primat regretă că din cauza de boala n'a putut participa la dezvoltarea, interpelare d-lui Stef. Greceanu pentru restaurarea bisericăi Sărișor și declară că se unește întru toate cu cele susținute de d. interpelator.

D. Președinte arată Senatului că a permis de la ministerul de externe al Austro-Ungariei o adresă, în care mulțumește Senatului României de condoleanță, ce a adresat-o familiei imperiale cu ocazia morții arhiducelui Rudolf.

D. Prim-ministrul înaintează biroului un proiect de lege pentru reorganizarea serviciului telegrafo-poștal.

D. P. Grădișteanu interpelează pe guvern de numărul insurăților improprietări și pogoanele ce li s'au dat, precum și

imposele, ce le au plătit acești insurăți și alte multe materii.

D. Prim-ministrul. Unele date cerute de d. antevorbitor numai ministerul domenelor i le poate da. Altele le pot cere de pe la creditul foniar rural și unele nu i le poate da niciodată guvernul din cauză de imposibilitate.

D. P. Grădișteanu - două ordini de deslușiri sunt aici, dintre care unele privesc pe guvern (pe ministerul de finanțe și domeniul) iar alte pe credit.

Densul vrea să știe că e intinderea în pogoane a domenelor Statului, precum și a domeniul Coroanei.

D. Prim-ministrul dacă am luat un ton cam glumeț cu d. Grădișteanu este, că am făcut în familiaritate cu d-sa, dar în zefleme nu l-am luat. Declăr însă că voi fi gata să-i lăs de toate datele, de care are nevoie.

D. Vasile Alex. Urechia citește de la tribuna propunerea și proiectul de lege pentru conservarea monumentelor naționale, altul decat cel votat de Cameră.

D. Președinte se va citi în 3 ședințe consecutive și pe urmă se va alege o comisiune de studiere.

Acum ne mai fiind la ordinea zilei să ne retragem în secțiuni unite, unde să asculțăm pe d. prim-ministru despre mai multe proiecte de studiere.

D. P. Grădișteanu cere ministrului de culte să arate căi licențiată a produs cultul de drept și de literă din Iași?

D. Prim-ministrul voiu comunică colegului meu de la instrucțiunea publică.

D. Stef. Greceanu vrea să știe, când și se delimitizează de guvern pământurile date fostilor clăcași prin legea de impropietăre din 1864? Cate sunt acele pământuri care au devenit proprietate comună de atunci?

D. Prim-ministrul cestia agitată de onor. Senator din Prahova e o cestie, ce a propus de mult pe guvern. Deslusurile acestei nu i se pot da imediat, pentru că e venientele politice de atunci și impiedică lucrarea sistematică.

Nu s'a putut fixa sigur științific numărul locuitorilor, și a doua, că nu s'a împărțit individual la fiecare locuitor. Că multe părți de atari teritorii au trecut în mâini multă și mai puțin autorizate de ale avea în proprietate.

Greutatea de a reveni din nou asupra acestor lucruri după un timp atât de indelungat sau aduce alte perturbații, și apoi de perturbații suntem sătul.

E o sarcină foarte grea de a purcede la vinzarea moșilor în loturi mici, unde va necesita și un număr foarte mare de ingineri, și apoi noi nișii ingineri nișii timpul necesar nu l'avem avem astăzi. Când vom avea mai mult răgaz, liniste și împăciuire în populație, ne vom ocupa și de legea de la 1864 în sensul cerut de d. Greceanu.

Sedința publică se ridică, iar dd. Senatori trec în secțiuni spre a studia unele proiecte de legi prezentate de d. T. Rosetti primul ministru.

Pe mâine ședință publică.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

Jud. Buzeu

In seara de 24 Ianuarie, soția lui Radu Ioniță, din comuna Scurtești, voind a pună gaz în lampă dintr-un borcan, ce avea alătura, a scos fișul aprins de la lampă și l-a dat în mână fiului său Ion, în etate de 16 ani, spre a lăua până la vîrsta gaz în lampă. Cand a luat fișul spre a-l așeza la lampă focul s'a comunicat la gaz și a făcut îndată explozie. Gazul răspândindu-se a luat foc și lichidul din borcan, care coprindea ca 6 litri și, spărgându-se, materialul fișului s'a vîrnat asupra copilului, care fiind numai în cămașă, a fost atât de rău ars încât, după 24 ore, a incetat din viață în crude suferințe. Muma copilului a fost numai ușor rănită la mâni și la picioare.

* * *

Jud. Dâmbovița

In ziua de 29 Ianuarie, ivindu-se în comuna Riu-Alb un lup turbat, căi-va locuitorii l-au luat la goană și unul din ei a tras cu pușca într'ensul, dar nu a cazut. Atunci Moise Dumitru, vîzând că lupul e ranit, a ieșit înaintea lui și l-a lovit cu un ciomag. Lupul s'a repezit asupra lui Dumitru, l-a trântit jos și, mușcândul de brațul manei, a fugit. Trei dintră săteni însă l-au urmarit până în cătunul Vulcană-de-Sus, pendinte de comuna Cucuteni, unde după ce a rănit pe tinerul Gheorghe Ion Drăghici și Gheorghe Marin Iosif, care l-își înaintase, pe cel d'antîu la cap și o mână, iar pe cel al doilea la obraz, la cap și pe corp, a fost omorât de cel trei locuitorii din Riu-Alba, cu ajutorul celor din cătunul Vulcană-de-Sus. Pentru trimiterea suferinților la institutul de bacteriologie s'au luat cuvenitele dispoziții.

* * *

Jud. Ialomița

In noaptea de 23 Ianuarie un haitac de lupi, în număr de 20—30, a ucis economicul de vite Ioan Bancuțoi de pe moșia Șoareciu, 113 ol; iar pe 254 le-a murcat, cu toată rezistență pusă de 5 ciobani, cari le păzeau.

* * *

Jud. Ifov

Șerban Mihalcea din comuna Ogreni, pe când trecea cu căruța încărcată cu tutun peste podul plutitor de pe rîul Argeș, sperindu-se un cal, a prăvălit căruța, care a căzut în apă cu stăpan și cu cal; s'a înecat însă numai un cal.

* * *

Jud. Prah

Telegrafoare în Franță. — În serviciul telegrafoare se va experimenta în curând un nou sistem de abreviații, care va permite să se expedieze depeșele cu o ușoară de necrezut.

Noua inventiune reduce alfabetul la zece semne elementare, cu care se poate scrie orice frază. O telegramă de 180 de cuvinte se transmite și se tipărește pe o fâșie de hârtie, într-un minut. Cu procedeu acesta, un singur tel. va fi de ajuns pentru a îndeplini lucrarea a zece fîrse de pe sistemul actual.

Recrutarea în Anglia. — Autoritatea militară engleză pare că vîstește să capete din ce în ce mai multă independență față cu puterea civilă. Așa de pe noile regulamente, recruti vor depune jurămînt în mână unui ofițer de serviciu al regimentului în care vor intra, iar nu, ca până acum, dînaîntea judecătorului de pace, după ce au fost vizitați de medicul militar.

— — —

Fenomene curioase. — Din New-York se anunță: Din interiorul țării se semnalează două fenomene ciudate. Aproape de Decker, în statul Indiana, stă un lac în flăcări, ce răspândește un miros foarte fără de puciosă, încât locuitorii din jur să gătesc de fugă. Dar nu numai aburi amețitorii sunt cauza plecării oamenilor, ci pericolul din jurul lacului. Până acum sunt multe păreri asupra nașterii incendiului. Unii cred că prin o erupție de sub apă au venit în lac minerale și uleiuri ce s'au aprins venind în contact cu aeru; alții susțin că ar fi isbuțnit căteva "vine de ulei", aproape de lac, acoperind suprafața apel cu un strat gros de ulei, care apoi a luat foc într-un fel sau altul.

Teatrul fenomenului al doilea este Midlothian, în Texas. Acolo locuitorii au fost speriați prin un sgomot surtan și groaza oamenilor a crescut simțind că se scundă pămîntul sub picioarele lor. În cîteva ceasuri s'a făcut o escavație ca de zece urme adâncime. S'a rupt sînile liniei ferate "Fort Worth și New-Orleans", ce trece prin acest tînt și trenurile nu mai circulă. S'a adus peste 50 de vagoane cu pămînt și s'a astupat groapa, ca cel puțin trenurile să poată trece, negresit mai înecet. Însă lumea se teme de alte scufundări ce se crede că și au cauza în fluviul suterane, ce mânăncă și sapă pămîntul în acel loc. Nu e de mirare decă locuitorii din Midlothian sunt coprinși de mare neliniște, nefind siguri de el și de casele lor.

— — —

Un proces interesant. — Două secuții ale Curții de apel din Paris au tinut de mult o ședință în veșmintă roșă de ofițeri, pentru că în acest cas a fost vorba despre o afacere de stare civilă:

Comitele Bari, fiul mai mic al regelui Ferdinand de Neapole, s'a născut la 1852. În anul 1870 el părăsi cu familia sa Roma unde Bourbonsi ambelor Sicili și căutaseră un refugiu și veni la Paris. După călătoria fratelor regelui Francisc se căsători cu o fosta dansatoare, ce era mal bătrâna decăt el, Blanche de Marcollay și totodată a legitimat pe un fiu al soției sale născut la 1865. Regele Francisc de Neapole și comiții de Casetă și Trapani intentară proces contra întrărilor prin contrabandă în familia Bourbon a unui strine, care nu putea fi fiul tatălui său adoptiv, căci comitele Bari era numai de 18 ani la 1865 și locuia în Roma sub îngrijirea familiei sale. În timpul procesului Gabriel Henri Richard, fiul d-nei Marcollay și al unui necunoscut, obținuse naționalitatea italiană, a facut să fie trecut ca cetățean al ofițierii civile din Neapole, situat în circumscriptia palatului regal de odinioară, intrase în armata italiană și luase numele de Henri Bourbon.

Aflând despre această tribunalul civil din departamentul Sene, declară, că de oare ce Gabriel Henri Richard a renunțat la naționalitatea franceză, obținând pe cea a părintelui său adoptiv, de aceea tribunalul e incompetent și cestiuene trebuie rezolvată de tribunalele italiane. Prințul neapolitan a protestat contra aceliei declarații, zînd că nu se vor adresa la tribunalele italiane, s'apoi acest strine e născut în Franță și devenind major a optat pentru naționalitatea franceză, desigur fusese recunoscut deja de comitele de Bari.

MAINOU

Consiliul de miniștri s'a adunat azi dimineață pentru a lua o decizie în privința legii asupra țuicii, a cărei economie este mult sdruncinată prin reducerile excesive de taxe votate ieri.

E probabil că se va aștepta amendarea din nou prin Senat, fără de care or legea este inaplicabilă și se va retrage, or dacă legea se măntine se va căta să se creeze resurse noi suplimentare pentru a se asupa golul făcut în buget.

— — —

S'a depus ieri pe biroul Camerii cererea de 10 milioane pentru cumpărare de material rulant spre im-

bunătățirea drumurilor de fer și restituții ministerului de răsboiu.

D-na Stolojan, chemată în grabă la Nizza pe lângă tatăl d-sale bolnav, a plecat alătăseără.

Noua propunere pentru punerea sub acuzație a ministerului Ion Brătianu vine astăzi în discuția Camerei.

Cu acest prilej am constatat:

o anomalie în legea pentru responsabilitatea ministerială, care limitează dreptul Camerilor, de a-llege între primirea unei acuzații și cum e formulată și între trece rea la ordinea zilei;

o usurință patimășe în formularea capetelor de acuzație.

In propunerea d'ă două s'a scos acestea, dar totuști s'a măntinut alte capete de acuzație, în primăvara lor formulare, cum este a subsecțiunii milionului, a rescumpărării drumurilor de fier Strusberg, și altele.

Această lucrare puțin chibzuță denotă lipsa de un curent favorabil în opinione publică și lipsa de meditație serioasă la cel ce a venit cu a doua propunere.

Altfel se fac asemenea acte.

De acea proprietori nu vor întâlni unanimitatea la care se așteaptă.

D. general Manu, ministrul de răsboi, tot-d'una cu o constantă atenție pentru bună starea armatei, afișăm că se ocupă actualmente cu reorganizarea trupelor sanitare militare.

Scopul ce d. ministrul de răsboi urmărește este crearea agentului sănitar-rural, cerut de toate autoritățile noastre medicale.

De trei zile, în Cameră, este o luptă între țuicari și rachieri. Fișete-care caută să reducă cât mai mult taxele privitoare la producția cel interesează.

Astfel ieri, țuicarii au avut o îșbândă neașteptată, scăzând taxa la 10 lei pe hecțarul de prună și la 2 lei pentru vii.

Acest vot a nemulțumit cu drept cuvînt pe ministrul finanțelor, iar noi am avut încă o ocazie să constatăm cu ce usurință se dau voturile în materie financiară.

E lesne să voiești desființarea impositelor, dar cu ce acuperi cheltuielile Statului?

Inalta curte de conturi a luat dispoziția de a strângă, pentru înlesnirea vrăjitorii anilor de servicii, condiții de primirea salarizării de la toate autoritățile publice, și măsura ne pare nemerită pentru controlul certificatelor sale.

Bugetul ministerului de finanțe, prezintat Cameră, este mai mic cu suma de 912.872 lei decăt cel din anul 1888-89.

Maestrul Rossi a avut aseară, în Kean, multe scene admirabile. Publicul î-a făcut ovăzii.

Di-seară, în spațioasele și splendidele saloane ale d-nei și d-lui Gr. Șuțu, elita bucureșteană și-a dat întâlnire la balul costumat, la care au conviat-o largișoșii patriciană.

MM. LL. Regele și Regina vor onora cu prezență Lor această superbă petrecere. MM. LL. s'a anunțat pentru ora 10^{1/2}.

Ministerul instrucțiunelor publice a expediat circulări către revisori, directiunile școalelor, și decanii facultăților pentru culegerea datelor necesare înființării unor registre sistematice privitoare la statul personal al corpului didactic de toate gradele de învățămînt.

S'a depus ieri pe biroul Camerii cererea de 10 milioane pentru cumpărare de material rulant spre im-

Pe Sâmbătă s'a amânat alegerea comisiunii Camerăi, care să primească comunicările ministrului de răsboiu, în privința stării armatei și trebuințelor ei.

In concursul ce se ține în București, pentru câteva catedre de școală primară de fete și de băieți, a căzut la proba scrisă un mare număr de aspirante și de aspiranți, din cauză că nu au obținut media 7.

Natiunea nu este gazeta cea mai liberală, cea mai intelligentă și cea mai patriotică, dar este și cea mai bine informată.

După ce subtilizează telegramele unora și informațiile altora, apoi ne mai spune, în a doua ediție unde publică chiar buletinul Parlamentului, că „d. Const. Grădișteanu, pe „deplin restabil de febra cerebrală „de care fusese atins, a prezidat ședinta de azi a Cameril“.

Ne-ar fi părut bine să fie astfel adevărul, și sperăm că în curînd d. C. Grădișteanu își va lua locul de onoare unde l-a pus încrederea Camerăi, dară până acum onorul președinte n'a putut încă ești din casă.

D. Anton Colorian, doctor în chimie de la facultatea din Paris, în urma concursului depus acum căteva zile, este numit profesor cu titlu provizoriu la catedra de științele fizico-naturale de la școala normală de institutori.

Duminică, 12 Februarie, se va face ceremonia religioasă a d-șoarei Calloipe Lucasiewicz cu d. Panait Gr. Ionescu în biserică Domnița Bălașa.

Ni se telegraftă din Tulcea că d. Leonida Sterea a fost condamnat ieri pentru provocări la trei luni închisoare și 300 lei amendă.

Gentila d-șoara V. Mănciulescu s'a logodit cu d. inginer N. Șerbănescu.

Urâm deplină fericire viitorilor soț.

Această notiță fiind reprodusă ieri în presă, o dăm azi din nou îndreptată:

Glumeții în afacerea boalei de ochi, care ar fi băntuind armata, caută a pune în circulație victime profesionale.

Spre completa noastră satisfacție suntem în poziție d'ă să afirmă că nici un medic din acel cară a fost puști în serviciul granuloșilor n'a contractat necum această boală epidemică în mijlocul unei teribile epidemii (?) dar nici măcar veri-o altă ușoară afecțiune de ochi.

Vorbim, se înțelege, în afară de acel a căror constituție îi predispune or că este accesibilă la orice boala molipsitoare, eliminând fiind elementul etiologic ocazional „diurnă“.

Ultime Depozi Telegrafice ALE ROMANIEI LIBERE.

Paris, 20 Februarie.
D. Carnot a chiamat pe d. de Freycinet pentru a-l propune să formeze ministerul, dar d. Freycinet a arătat trebuința de a încredea d-lui Méline în funcția Consiliului în nouă cabinet.

In consecință, d. D. Méline și d. de Freycinet lucrează acum împreună la formarea ministerului.

Roma, 20 Februarie.
Camera discută de ieri măsurile financiare pentru prima lectură. S'a prescris multe ordine de zi, printre cari una a d-lui Brunetti care propune să nu se treacă o sau două citiri, și cea lăță, a d-lui Toscanelli care exprimă neîncredere în minister.

Budapest, 20 Februarie.
Comisia Camerei adoptă proiectul de lege care amână recrutarea.

Stuttgart, 20 Februarie.
Monitorul aflat din Niza că starea regelui Wurtembergului s'a înrăutățit.

Viena, 19 Februarie.
Comisia bugetului a Camerei, a adoptat raportul din care reiese că, pentru exercițiul 1889, excedentul va fi de 2.820.059 florini; după prevederile ministrului de finanțe acest excedent nu e decât de 169.459 florini.

Londra, 20 Februarie.
Se anunță din Berlin ziarul Standard că circulația sătare că Rusia ar avea de gând

să contracțeze la Bruxela și la Amsterdam un nou împrumut de 300 milioane care ar fi cu total independent de cel ce va servi la conversiunea împrumuturilor sale anterioare.

(Agensiile Havas).

COMITETUL CENTRAL

Pentru ridicarea unei statui regetării doctor Davila

Roagă pe d-nii președinti ai comitetului ad-hoc pentru districtele: Buzău, Romanați (Caracal), Constanța, Iași, Tîrgu-Jiu, Vaslui, precum și pe d-nii doctori din Capitală cărora li său trimis liste personale, să binevoiască și înapoi casierului listele care li său trimis încă din anul 1884, cu banii ce vor fi strinși, căci comitetul central doar este a da seamă de rezultatul subscripției.

Președinte, dr. Theodor.

ARTE—TEATRE

** Teatrul Național, Societatea dramatică, Joul 9 Februarie, se va juca piesele Petecu lui Berechet comedie în 3 acte și Adeverul dar cu măsură, comedie într'un act.

Orchestra la 7^{1/4} — Cortina la 8 ore precise.

BIBLIOGRAFIE

Au apărut, doar frumoase tablouri litografice coprinzînd 46 de portrete de domnitori români și de domnișe. Prețul fiecărui tablou este de 6 lei.

Doritorii de a cumpăra mai multe exemplare se pot adresa la editorul acestor tablouri, d. Secăreanu institutor, șoseaua Basarab.

A eșit de sub tipar:

Calendarul Scoalei pe anul 1889.

De vînzare la librăria Ioniță și la autor.

Prețul 3 lei.

S'a pus sub tipar Charta Daciei de G. T. Buzoianu, profesor de geografie în Craiova.

Charta conține toate sistemele muntoase din masivul Carpaților, toate văile precum și împărțirile administrative actuale.

Autorul speră că pe la finele lui Mai această carte va putea fi pusă în circulație.

Ortografia franceză. Metod practic pentru a studia cu înlesnire ortografia cuvintelor franceze.

Depozitul la Librăria Alcalay, calea Victoriei, sau la autor :

Luka Kosinsky, strada Berzel No. 120, București.

Prețul 1 lei și 25 bani.

COLOSSEUL OPPLER

Sala Imperială

ZILNIC
Mari Reprezentări variate

Debutul d-lui Hermann Popescu, comic roman; asemenea al d-nelor Margarethe Marey și Antoinette al d-nelor Pasqueline și Fritzi Erdössy.

